

ÖLÜM'DEN İBRET ALALIM

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ۙ

حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ۙ وَأَنْتُمْ

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ

وَلَكِنْ لَا تَبْصُرُونَ ۙ

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ۙ

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۙ

Muhterem Müslümanlar!

Ölüm insanın daima gözü önündedir. İlâhî kudretin tecellisini her gün görmektedir. Fakat ölümden ibret almaz. Gafleti, nefs-i emmaresi, şeytanı ibret almasına mâni olur.

Okuduğum ayet-i kerimede Cenâb-ı Hak, kullarını ölümden ibret almaya davet etmektedir. Ve mânen şöyle buyurmaktadır: “Ruh, çıkmak üzere boğaza gelip dayandığı vakit, ey münkirler, onu tekrar bedene döndürünüz. Halbuki siz ölmeye yönelen kişiyi ve çektiği elemi görüp duruyorsunuz. İlim ve kudret yönünden biz ona sizden daha yakın bulunuyoruz. Siz onun üzerinde dönen şeylerden hiçbirini bilemezsiniz. Ey münkirler, boğaza kadar gelen ruhu geriye çevirmeye gücünüz yetmezse, haşri ve neşri inkâra nasıl diliniz varıyor?” İşte ölümden ibret alınacak hususlar. Cenâb-ı Hak bunu kullarının önüne seriyor. Ve ilâhî kudretini inkâr edenleri susturacak cevaplar veriyor.

Bir hadis-i şerifinde ise Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor: “Ey ümmetim, ölümü çok anın. Zira ölümün anılması, geçmişe nedametle günahtan kurtulmaya vesile olur. İnsanı iyi amel işlemeye sevk eder. Şayet ölümü genişlik hâlinde anarsanız, gadre uğramazsınız. Fakirlik halinde anarsanız, elinizde olan rızka ve yaşayışınıza rıza gösterirsiniz.” (İbn Ebû Dünyâ)

Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz, ümmetini iyiliklere sevk, kötülüklerden men edecek etkeni, ölümün anılmasında buluyor. Şu hâlde biz de ölümü analım. Ölümü unutmayalım. Kalplerimizden gafleti atalım. Kötü işlerimize tövbe edelim. İyi ameller işlemeye çalışalım. Bir gün gelecek biz de ölümler kafilesine katılacağız. Şimdiye kadar kimler, ne âlimler, ne zâhitler, ne firavunlar bu kafiye katıldı!

İyi amelleriyle Allah'ına kavuşan, rahat içinde, fena amelleriyle giden de azap ve minnet içindedir. İyi ameller işleyerek, iyi nâm bırakarak dünyadan göçelim. Kimseyi incitmeyelim. Cenazelerimiz iyilikle tezkiye edilen kimselerden olsun. Kendimizi rahmetle andıralım. Böyle ölümler enbiyâ ölümü gibi olur. İnsanı dünyanın dağdağalı hayatından kurtarır. Saadet-i ebediyeye alın aklıyla, vicdan paklığıyla kavuşturur.

Biz âciz kullarını ölümden ibret almaya muvaffak eyle yâ Rab, yâ İlâhe'l-âlemin.

ДА ВЗЕМЕМ ПОУКА ОТ СМЪРТТА

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ^{٨٣}
 حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ^{٨٤} وَأَنْتُمْ
 وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ
 وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ^{٨٥}
 فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ^{٨٦}
 تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ^{٨٧}

Уважаеми мюсюлмани!

Смъртта е постоянно пред очите на хората. Всекидневно ние виждаме кудрета (силата) на Аллах и неговите проявления, но не вземаме поука от смъртта. Причината за това са небрежността, нефсът, който заповядва злото, и шейтанът.

В айета, който прочетох, Дженаб-и Хак наставлява рабите Си да вземат поука от смъртта и да се подготвят за нея. Всемиловичивия и Милосърден Аллах повелява: „И когато душата на умиращия стигне гърлото, тогава вие само гледате, а Ние сме по-близо до него от вас, ала вие не виждате, и ако не сте длъжници, защо не я върнете обратно, ако говорите истината?“ (ел-Вакиа, 56: 83–87). Щом като не можете да върнете обратно душата, която е стигнала до гърлото и излиза от тялото, тогава, о, вие, които отричате, как смеете да отричате повторното съживяване. Ето това са нещата, от които трябва да вземем поука. Дженаб-и Хак ги разкрива пред нас

по най-ясния начин. Така Той отговаря на онези, които отричат Неговата сила.

А в един хадис-и шериф Расулюллах (с.а.с.) е казал: „О, раби на Аллах, често споменавайте смъртта, тъй като нейното споменаване спомага за покаянието и спасението от сторените грехове и подтиква към извършването на добри дела. Ако си спомняте за смъртта, когато сте здрави и богати, ще бъдете сред благодарните на Аллах, а ако си спомняте за нея, когато сте бедни и болни, ще проявите задоволство от препитанието и богатата, с които сте дарени...“ (Ибн Ебу Дуния).

Братя вярващи!

Любимият ни Пейгамбер е установил, че споменаването на смъртта е най-големият лек, който подтиква към повеляване на доброто и порицаване на злото. Тогава нека често да си спомняме за нея и не я забравяме. Нека изхвърлим небрежността от сърцата си; нека се покаем за лошотиите, които сме сторили, и се насочим към извършването на добри дела. Ще дойде ден, в който и ние ще се присъединим към кервана на мъртвите. Какви ли не учени, праведници, злодеи и фараони не са се присъединили към него досега! Онези, които са отишли при Аллах с добри дела – сега са в спокойствие и уют, а онези, които са заминали от този свят със своите злини – са в мъка, скръб и унижение...

Уважаеми братя!

Нека вършим само добри дела и си заминем от този свят, оставяйки чист спомен след нас. Да не оскърбяваме никого, за да вземат участие в погребението ни само добри хора, които ще ни споменават с добро. Нека бъдем сред онези, които ще бъдат споменавани с рахмет и магфирет. Подобна смърт е като смъртта на пейгамберите. Тя спасява човека от трудностите на този свят и го въвежда във вечността с чиста съвест и сърце.

Молим се на Аллах Теала да отреди на всички нас да вземем поука от смъртта и ни стори от праведните Му раби. Амин, я, Рабб-ел-алемин...

SÜNNET-İ SENİYE

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِّتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُقِرُّوهُ ۖ وَتُسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

Muhterem Kardeşlerim!

Az önce Arapça olarak okuduğum ayet-i kerimeler, Peygamberimizin büyüklüğünü, kadriğini, yüksekliğini, yer yüzünde bir ilâhî nûr, bir hidayet ışığı olduğunu bildiriyor. Cenâb-ı Hak mânen buyuruyor ki: *“Şüphesiz biz seni, şahit, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Ta ki, ey müminler, Allah’a ve Rasûlüne iman edesiniz; Rasûlüne yardım edesiniz; O’na saygı gösteresiniz ve sabah akşam Allah’ı tesbih edesiniz.”* (el-Feth, 48/8-9)

Kardeşlerim!

İnsanlara gönderilen bütün peygamberler yeryüzünde Allah’ın hidayet ışıklarıdır. İnsanların dünya ve âhîretini düzenlemek için gönderilmişlerdir. Zira insanlar, kendi kendilerine hayır ve şerri bilemiyor, Âdem babamızdan beri doğru yoldan çıkıp dalâlet çukurlarına düştükleri oluyordu. Çoğu, elleriyle yaptıkları putlara tapıyor, onlardan hayır bekliyorlardı. İşte Cenâb-ı Hak, fazl u keremiyle, insanların içlerinden bir kısmını akıl ve kemal ile mümtaz kılarak onlara tarafından elçiler gönderiyordu. Böyleyken yine küfür ve dalâlet içinde kalanlar oluyordu. Peygamberimiz Efendimizin gönderildiği tarihte, bilhassa Ceziretü’l-Arap’ta

insanların hâli çok elim ve çok acıklı idi. Bir vakitler saygı ile tavaf edilen Kâbe-i Muazzama âdeta bir puthâne olmuştu. İçinde 360 put vardı. Sonra kimse malından, canından emin değildi. Ahlâksızlık alabildiğine genişlemişti. Peygamberimizle doğan İslâmiyet, bütün bu sapıklık ve fenalıkların kökünü kırdı.

Ey Cemaat-i Müslimîn!

Bize bir hidayet ışığı olan sevgili Peygamberimizin kadriğini bilelim. Onun güzel huylarını turalım. İzince, sünnetince gidelim.

Bir gün aleyhissalâtü vesselâm Efendimiz, Enes radiyallahu anha; *“Ey oğul, buyurdu, hiç kimseye kalbinde bir kötülük olmayarak sabahı akşam yapmaya gücün yetiyorsa, buna devam et. Zira bu benim sünnetim ve siretimdir. Sünnetimi seven beni sever. Beni seven de cennette benimle beraber olur.”* (Tirmizî).

Diğer bir hadis-i şerif de aynı mealde. Sünnet-i seniye tutunmak, Hazreti Peygamberi sevmek olduğuna ve onunla birlikte cennete nâil olunacağına göre, o hâlde onun izince giderek kalbimizde sevgisini kuvvetlendirmeye çalışalım.

Biz âciz kullarını daima sünnet-i seniye uygun hareket etmeye muvaffak eyle yâ Rab, yâ İlâhe’l-âlemîn!

СЮННЕТ-И СЕНИЙЕ

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ۝ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۝ وَتُسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

Братя мюсюлмани!

В аяетите, които преди малко прочетох на арабски, Аллах Теаля ни известява за величието на Неговия Пратеник, за висшата му степен при Аллах и за това, че той е пратен от Него като светлина и напътствие за този свят. Дженаб-и Хак повелява: „Изпратихме те Ние [о, Мухаммед] за свидетел и благовестител, и предупредител, за да вярвате в Аллах и в Неговия Пратеник, и да Го прославяте, и да Го почитате, и да Го възхвалявате сутрин и вечер“ (ел-Фетх, 48: 8–9).

Уважаеми братя!

Всички изпратени пейгамбери са светлина и напътствие от Аллах за хората. Изпратени са, за да напътят хората по правия път на този свят, с което да спечелят отвъдния. Тъй като хората в повечето случаи не могат да различат доброто от злото и още от времето на Адем (а.с.) – нашия общ отец, са започнали да странят от правия път и да падат в пропастта на заблудата. Много от тях са се молили на идоли, които са изработвали със собствените си ръце, и очаквали помощ от тях. Така Аллах Теаля със Своята милост и благодат изпратил сред хората пейгамбери, които избрал от разумните и праведните сред тях, за да призват и покажат на останалите правия път, но въпреки това много от хората предпочели да останат в заблудата и неверието.

Братя вярващи!

Състоянието на хората на Арабския полуостров във времето, когато бил изпратен Пейгамбера (с.а.с.), било много лошо и жалко. Кябе, чиито основи били въздигнати още от Ибрахим (а.с.) и което ние днес обикаляме с уважение, било превърнато в място за почитане и молитва към идолите и в него били събрани повече от 360 идола на различни арабски племена. И още – по това време никой и никъде нямал гаранция за своя живот и имущество, тъй като силните и богатите се разпореждали със съдбата на слабите и бедни хора, а развратът бил широко разпространен измежду тях. С идването на Пейгамбера (с.а.с.) и зараждането на исляма всички тези злини и разврат били изкоренени.

Ей, джемаат-и муслимин!

Ние трябва да оценим светлината и напътствието, с което е дошъл Пратеника на Аллах (с.а.с.). Да следваме неговия пример и морал и да не се отделяме от суннета му. Един ден той (с.а.с.) се обърнал към Енес (р.а.) и казал: „Ей, Енес! Ако можеш винаги да си лягаш вечер и ставаши сутрин, без да изпитваш в сърцето си омраза и ненавист към когото и да било, направи го... Тъй като това е от моя личен пример – суннета. И знай, че който обича моя суннет, обича и мен, а който ме обича, ще бъде заедно с мен в дженнета“ (Тирмизи).

Уважаеми мюсюлмани!

Щом като придържането към суннета е проявлението на обичта ни към Мухаммед (с.а.с.) и ще бъде причина за въвеждането ни в дженнета заедно с него, то тогава нека всички ние се постараме да засилим обичта си към него...

Моля се на Аллах Теаля да ни стори от онези, които следват суннета на Мухаммед (с.а.с.) и живеят според личния му пример!

RAHMET VE MAĞFİRET KAPISI: TÖVBE

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ
لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

Aziz Müminler!

Âdem (a.s.) ve eşi Havva validemiz, cennette bir hata işlemişlerdi. Derhal bu hatalarının farkına vararak pişman oldular. Yüce Rabbimiz, onlara hatadan dönme erdemini, tövbe nimetini lütfetti. Onlar da; *“Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımasan mutlaka hüsrana uğrayanlardan olursun”* (el-A’raf, 7/23) diyerek pişmanlıklarını dile getirdiler, Allah’tan bağışlanma dilediler. Böylece insanlık tövbenin ilk örneğini Hazreti Âdem ile eşinden öğrenmiş oldu.

Kıymetli Müslümanlar!

Hepimiz beşeriz. Hayatımız boyunca bize vesvese veren şeytanla ve bizi hatalara sevk etmeye çalışan nefsimizle mücadele ederiz. Bu mücadelede bazen kulluğumuzun gereğini yerine getirir, bazen de savrulmalar yaşar, gaffete ve hataya düşeriz. Hata ettiğimizde ise Allah’tan ümidimizi kesmez ve rahmet kapılarını tövbe anahtarıyla açarız.

Değerli Müminler!

Tövbe, Yüce Allah’ın kullarına lütfettiği kurtuluş ve arınma müjdesidir. Kulun Rabbini hatırlaması, aczini dile getirmesi ve Cenâb-ı Hak’tan af ve mağfiret dilemesidir. Merhametlilerin en merhametlisi olan Yüce Allah’a iltica etmesidir. Tövbe, âdetâ hayata yeniden başlamamız, tertemiz bir sayfa açmamız için Rabbimizin bizlere bir ikramıdır. Günaha düşer olan mümin için yolunu ve yönünü tayin eden en önemli kılavuzdur.

Aziz Müslümanlar!

Allah’ın, affetme ve bağışlama anlamı taşıyan nice isimleri vardır. O, Tevvâb’tır; tövbeleri çokça kabul edendir. Afüv’dür; engin rahmetine sığınanları affedendir. Gafûr’dur; dileyen ve dileğini bağışlayandır. Settâr’dır; hata ve kusurları örtendir.

Cenâb-ı Hak, kendisine yönelen ve samimiyetle tövbe edenleri asla boş çevirmez. Gönülden kendisine teslim olanları asla mahcup etmez. Merhametiyle kullarına lütufta bulunur. Nitekim Yüce Rabbimiz Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyurur: *“Ancak tövbe edip de iman eden ve salih amel işleyenler başka. Allah işte onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”* (el-Furkân, 25/70).

Muhterem Müslümanlar!

Tövbenin özü samimiyetle ve ihlasla yapılan bir yakarıştır. Yüce Rabbimiz *“Ey iman edenler! Allah’a içtenlikle tövbe edin”* (et-Tahrîm, 66/8) buyurmaktadır.

Tövbenin özü ruhumuzun derinliklerinde hissettiğimiz pişmanlıktır. Rasûl-i Ekrem (s.a.s), bir hadislerinde *“Günahattan pişmanlık duymak, tövbedir”* (İbn Hanbel) buyurarak bu gerçeği ifade etmiştir.

Tövbenin özü hata ve günahlarımızın bir an önce farkına varıp Yüce Allah’a yönelmektir. Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyurulmaktadır: *“Allah katında makbul tövbe, ancak bilmeyerek günah işleyip sonra çok geçmeden tövbe edenlerin tövbesidir. İşte Allah bunların tövbelerini kabul buyurur. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.”* (en-Nisâ, 4/17).

Tövbenin özü bir daha günahlara dönmeme, heva ve hevesin esiri olmama azmidir. Peygamber Efendimiz (s.a.s) tövbeyi *“Bir daha dönmemek üzere günahı terk etmek”* (İbn Hanbel) olarak nitelmiştir.

Kıymetli Müminler!

Tövbe kapısı ardına kadar açıktır. Son nefesimize kadar da açık kalacaktır. Öyleyse bize düşen, Allah’ın rahmet deryasından nasibimizi aramaktır. Samimiyetle, pişmanlıkla, kararlılıkla Onun merhamet ve keremine sığınmaktır.

Hutbemi Peygamberimizin seyyidü’l-istiğfar duasıyla bitiriyorum: *“Allahım! Sensin benim Rabbim, senden başka ilâh yok. Beni yarattın ben de senin kulunum. Ben gücüm yettiğince sana verdiğim sözün ve senin vaadin üzereyim. Yaptıklarımın şerrinden sana sığınırım. Üzerimdeki nimetini itiraf ediyorum. Ve günahımı da itiraf ediyorum. Beni, günahlarımı bağışla çünkü günahları senden başka affedecek hiç kimse yoktur.”* (Tirmizî)

ТЕВБЕ – ПОРТАТА КЪМ ОПРОЩЕНИЕТО И МИЛОСТТА

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ
لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

Мухтерем джемаат!

Адем (а.с.) и неговата съпруга Хавва прегрешиха в дженнета. Веднага след което осъзнаха своята грешка и съжалиха за това. Всемогъщия Аллах им отреди да се покаят и ги дари с благодатта да се покайват – теббе. После те изразиха своето съжаление със словата: „*Господарю наши, угнетихме себе си и ако Ти не ни опростиш, и не ни помилваш, ще сме от губещите*“ (ел-Араф, 7: 23) и поискаха прошка от Аллах. И така Адем и съпругата му Хавва бяха първият пример, от който човечеството научи извършването на покаяние (теббе).

Скъпи мюсюлмани!

Всички ние сме хора. И през целия си живот се борим с шейтана, който ни нашепва зло, и с нефса си, който ни подтиква към извършване на злини. В тази борба понякога успяваме да изпълним нашите задължения като раби, а понякога се изкушаваме и изпадаме в прегрешения и грехове. А когато попаднем в подобна ситуация, не губим надежда за милостта на Аллах и разтваряме нейните порти с ключа на покаянието.

Азиз джемаат!

Покаянието (теббе) е благовестие от Аллах за спасение и пречистване, с което Той е дарил Своите раби. То е осъзнаването на раба, че е безпомощен, и изразяването му на тази негова слабост чрез думи, като иска опрощение и милост от Дженаб-и Хак. Покаянието е търсене на убежище при Всемогъщия и Всемилолюбивия Аллах. Покаянието (теббе) е дар от Аллах, чрез който Той сякаш ни дава възможност да възобновим живота си и да отворим нова и чиста страница в него. Покаянието е най-важното ръководство, което определя пътя и посоката на вярващия,

който е изложен на постоянна опасност от грехове.

Уважаеми мюсюлмани!

Аллах Теаля притежава редица прекрасни имена, които олицетворяват Неговата милост и прошка. Той е „Тевбаб“ – постоянно Приемащия покаянията на Своите раби; „Афув“ – опрощава всеки, който се осланя на Неговата милост; Той е „Гафур“ – опрощава онзи, който пожелае, и онова, което пожелае; Той е „Сеттар“ – прикрива грешките и греховете на рабите... Дженаб-и Хак никога не връща онези, които се отправят към Него и искрено се покаяват. Никога не засрамва онзи, който му се отдава от сърце. Той благоволява Своите раби с милостта Си. В Коран-и Керим повелява: „...освен онзи, който се е покалял и повярвал, и вършил праведни дела. На такива Аллах ще подмени злините с добри. Аллах е опрощаващ, милосърден“ (ел-Фуркан, 25: 70).

Уважаеми братя!

Основата на покаянието е искрено отправената молба към Аллах, Който повелява: „*О, вярващи, покайте се пред Аллах с искрено покаяние...*“ (ет-Тахрим, 66: 8). Същността му е съжалението, което чувстваме в дълбините на душата си. Расул-и Екрем (с.а.с.) изразява тази истина, като казва: „*Съжалението, породено от сторен грях, е теббе*“ (Ахмед). Основното в него е да осъзнаем колкото се може по-скоро нашите грешки и грехове и да се обърнем към Аллах, Който повелява: „*Аллах приема покаянието на онези, които правят зло в неведение, после скоро се покаяват. На тези Аллах приема покаянието. Аллах е всезнаещ, всегъдър*“ (ен-Ниса, 4: 17).

Същността на теббето е решимостта ни да не се подвеждаме по прищевките на нашето его и никога повече да не повторим сторения грях. Пратеника на Аллах (с.а.с.) е изразил това по следния начин: „*Изоставяне на греха без повторно завръщане към него*“ (Ахмед).

Скъпи вярващи!

Портата на покаянието е разтворена докрай. И ще остане отворена до последния ни дъх. Тогава онова, което ние трябва да сторим, е да получим нашия дял от безкрайната милост на Аллах (с.т.), като се покаем искрено и решително различаваме на Неговото милосърдие.

Искам да завърша хутбето си с дуата сейид-ул-истигфар, отправена от Пейгамбера (с.а.с.), в която се казва: „*О, Аллах, Ти си моя Господар, няма друг бог освен Теб. Ти ме създаде и аз съм Твоя раб, и аз държа на обета и обещанието си към Теб, доколкото е по силите ми. Търся убежище при Теб от зло, което съм извършил. Признавам и приемам блага Ти върху мен и греховете, които съм извършил. Опрости греховете ми, без съмнение никой освен Теб не опрощава греховете*“ (Тирмизи).

MÜSLÜMANLAR İLİM VE MEDENİYETİN ÖNCÜLERİDİR

أَقْرَأَ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿١﴾ أَقْرَأَ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٢﴾
الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٣﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٤﴾

Muhterem Müslümanlar!

Okuduğum ayet-i kerimeler, insanlığa rehber, âlemlere rahmet olarak gönderilen Rasûl-i Ekrem Efendimize inen ilk vahiydi. Kur'an-ı Kerim'in ilk nazil olan bu ayetleri, Peygamberimiz (s.a.s.)'in şahsında bütün Müslümanları ilim ve hikmet yoluna şöyle davet ediyordu: **“Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı alaktan yaratmıştır. Oku! Kalemle yazmayı öğreten, böylece insana bildiğini bildiren Rabbin sonsuz kerem sahibidir.”** (el-Alâk, 96/1-5)

Kıymetli Müminler!

İnsanın varlık âlemindeki en kıymetli özelliği, vahye muhatap olması ve bilgiyle donatılmasıdır. Nitekim bir ayette, **“Allah, Âdem'e bütün isimleri öğretti”** (el-Bakara, 2/31) buyrulurak Yüce Rabbinin, ilk insan ve ilk peygamber olan Hazreti Âdem'e eşyanın isimlerini ve hakikatini bizzat öğrettiği haber verilmektedir.

Öğrenme ve öğretme kabiliyetine sahip olmak, “Alim” olan Cenâb-ı Hakkın insanlığına sunduğu nadide bir nimettir. İnsan için uğruna yorulmaya değer en yüce uğraş, helâl rızık peşinde koşarak karnını doyurduğu gibi, doğru bilginin peşine düşerek de ruhunu doyurmaktır. İlim tahsil etmekten daha değerli bir çaba, âlim olmaktan daha şerefli bir makam düşünülebilir mi? Bilginin aydınlığına sırtını dönen insan, huzur bulabilir mi? Bu yüzden Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) bizleri şöyle uyarır: **“Ya öğrenen ol, ya öğrenen ol, ya dinleyen ol, ya da ilmi destekleyen ol. Beşincisi olma, helâk olursun!”** (Dârimî)

Değerli Müslümanlar!

Asr-ı Saadet'ten bu yana dünyanın dört bir köşesine adalet, merhamet, barış ve güven taşıyan İslam medeniyeti bir ilim medeniyetidir. Zira İslâm, yeryüzünde emaneti yüklenen insanlığına, düşünmeyi, bilgi üretmeyi, hakikati öğrenerek kendi

sini ve toplumunu geliştirmeyi emreder.

Böyle bir dinin mensupları olarak Müslümanlar, tarih boyunca **“Bilenle bilmeyenin bir olmayacağını”** (ez-Zümer, 39/9) açıkça belirten Kur'an-ı Kerim'den aldıkları ilhamla yaşadıkları bütün coğrafyalarda ilmin öncüsü olmuşlardır. Tefsir, hadis, fıkıh, kelâm gibi ilimlerin yanısıra başta fizik ve astronomi olmak üzere tıp, cebir, kimya ve hendese gibi alanlarda çığır açan adımlar atmışlardır. İman ettikleri dinin sarsılmaz ilkeleri ile yaşadıkları kâinatın muhteşem kuralları arasında dâhice bağ kurmuşlardır. Fizikle metafiziği, bilgiyle hikmeti buluşturarak insanı dünyada salâha, ahirette felâha sevk edecek bir yolun takipçileri olmuşlardır. Asırlara mührünü vuran nice şaheser kaleme almışlar, ürettikleri bilgi ve yaptıkları icatlarla hem kendi çağlarını hem de sonraki yüzyılları aydınlatmışlardır.

Muhterem Müslümanlar!

Bugün oldukça zor dönemler yaşayan İslâm dünyası, bilgiyi ihmal etmenin ve cehalete razı olmanın bedelini hepimizin yüreğini sızlatan acılar yaşayarak ödemektedir. Bu alandaki geç kalmışlığımızı sonlandırmak, huzurlu ve güvenli bir gelecek inşa etmek ancak bilgiye sahip olmakla mümkündür.

Bilgi öyle bir güçtür ki, ona sahip olan iyi niyetliyse insanlığın önünde şifa kapıları açarken, kötü niyetliyse milyonları yok eden öldürücü bir teknolojiye dönüşebilir. O halde, Müslümanlar olarak bize düşen vazife, ilmin değerini bilmek ve bilginin iyilik üretmesi için “ilim ahlâkını” çağımıza anlatmaktır. İmanımızın ve tarihimizin bize yüklediği sorumluluğu idrak etmeli, okuyan, tefekkür eden, araştıran, öğrenmek için sahih kaynaklara müracaat eden bir toplum olmalıyız. İsrâf edilecek bir saniyemizin bile olmadığını görerek, yarınlarımızı maddi ve manevi her türlü yıkımdan korumak için bilgiye sarılmalıyız. Gözümüzün nûru yavrularımızı medeniyetimizin öncüleri ile tanıştırmalı, modern ilimlerin ve teknolojik buluşların temelini asırlar önce Müslüman ilim insanlarının attığını onlara öğretmeliyiz. Böylece bu öncü şahsiyetleri gençlerimize model olarak sunmalıyız.

Aziz Müminler!

Hutbemi Sevgili Peygamberimiz Muhammed Mustafa (s.a.s.)'in bizlere sünnetinde öğrettiği şu güzel dua ile bitirmek istiyorum: **“Allah'ım! Bana öğrettiklerinle beni faydalandır. Bana fayda verecek ilmi bana öğret ve ilmimi artır.”** (Tirmizî)

МЮСЮЛМАНИТЕ СА ВОДЕЩИТЕ В НАУКАТА И ЦИВИЛИЗАЦИЯТА

أَقْرَأُ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ أَقْرَأُ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

Уважаеми мюсюлмани!

Айстът, който прочетох, е първото откровение, низпослано върху изпратения за милост на световите – Расул-и Екрем (с.а.с.). Тези знамения, които са първите низпослани стихове от Корана, в лицето на Мухаммед (с.а.с.) призовават всички мюсюлмани към мъдростта и науката: „*Чети [о, Мухаммед] в името на своя Господар, Който сътвори, сътвори човека от съсирек! Чети! Твоят Господар е Най-щедрия, Онзи, Който научи чрез калема, научи човека на онова, което не е знаел*“ (ел-Аляк, 96: 1–5).

Скъпи вярващи!

Най-ценната черта на човека сред останалите същества е тази, че именно към него е отправено откровението и на него била дадена науката. Затова се повелява: „*И Аллах научи Адем на имената на всички [неща]...*“ (ел-Бакара, 2: 31). Така Аллах ни информира, че Самия Той е научил Адем на всички имена и тяхната същност.

Способността за учене и преподаване е сред най-ценните благодеяния, с които Всезнаещия Аллах е дарил човешкия род. Най-ценното нещо, за което си заслужава човек да се труди и полага усилия, е, след като нахрани тялото си с позволено препитание, да се впусне в изучаване на полезна наука, с която ще нахрани и своята душа. Има ли по-ценно занимание от придобиването на полезна наука и по-славна степен от авторитета на достойния учен? Може ли човек, който обръща гръб към светлината на знанието, да намери щастие и мир? Именно затова Пейгамбера (с.а.с.) ни предупреждава: „*Бъди преподавател или ученик, или онзи, който ги слуша и подкрепя, но никога не бъди пети, ще бъдеш погубен*“ (Дарими).

Скъпи мюсюлмани!

Ислямската цивилизация, която принасяла състрадание, сигурност и справедливост по целия свят още ранните векове, е цивилизация на знанието. Тъй като ислямът заповядва на хората, които поели поверения им товар, да учат, мислят и се

развиват като общество. Именно като последователи на една такава религия и с ясното вдъхновение, което получили от Свещения Коран: „*Нима са равни онези, които знаят, и онези, които не знаят?*“ (ез-Зумер, 39: 9), мюсюлманите били лидери в науката по земите, в които са живели през цялата си история. Заедно с религиозните науки като тефсир, хадис, фъкх и хитабет, те предприели новаторски стъпки и в областта на физиката, астрономията, медицината, алгебрата, химията и много други науки. Мюсюлманите установили гениална връзка между непоколебимите принципи на ислямската религия и превъзходните правила на света, в който живеят. Чрез комбиниране на физиката с метафизиката и на знанието с мъдростта те се превърнали в последователи на един път, който води човека към благосъстоянието на този свят и спасението в ахирета. Написали шедеври, които оставили следи през вековете. С познанията и изобретенията си те осветили както тяхната епоха, така и следващите векове.

Мухтерем джемаат!

Днес ислямският свят, който преминава през доста трудни времена, заплаща с мъки, които всички ние преживяваме, пренебрегването на науката и изоставянето на знанието. Премахването на недостатъка в тази област и изграждането на едно щастливо и сигурно бъдеще са възможни единствено с придобиване на ползотворна наука.

Науката е такава сила, че ако онзи, който я притежава, е с искрени намерения, тя може да разтвори пред човечеството портите на избавлението, но ако е с лоши намерения, може да се превърне в технология за унищожаване на милиони хора. В този случай ние като мюсюлмани сме длъжни да осъзнаем стойността на науката и да разясним нейната етика на хората в нашето съвремие, за да може тя да бъде използвана само за добро. Трябва да осъзнаем отговорността, с която ни е натоварила историята и нашата вяра, и да се превърнем в едно четящо, размишляващо и изследващо общество, което придобива науката си от достоверните извори. Трябва да разберем, че нямаме дори и секунда за губене, и да прегърнем знанието, за да защитим нашето бъдеще от всякакви материални и духовни опасности. Трябва да запознаем нашите деца с учените – лидери на нашата цивилизация, и да ги информираме, че основите на съвременните науки и технологии са поставени още преди векове именно от тези мюсюлмански учени. Така че да бъдат модел пред нашата младеж.

Азиз мюсюлманлар!

Искам да завърша хутбето си с дуата, с която ни учи любимият ни Пратеник Мухаммед (с.а.с.) в своя сюннет: „*О, Аллах! Дай ми полза от науката, с която си ме дарил. Надбави и ме дари с наука, която ще ми бъде от полза!*“ (Тирмизи).